

hjernethed, eller hvad jeg skal kalde det, tror jeg ikke et Folk, som jeg ser saa meget brødt og dygtigt hos. Men — det vil altså begynde paa den Maade, at vi tilshynedeinde nærme os til Højre og omsider faa en Forhandling i Gang, og hvis der da virkelig er nogen Dygtighed og noget Alvor i os, da kan der ikke ske andet, end at Forhandlingen efterhaanden afsætter den ene lille Frugt efter den anden, meget store Frugter vil ingen forlange i Begyndelsen, men man vil paa den anden Side forlange, at der ikke spændes Ben for Forhandlingspolitikken. Jeg tror, at det vil gaa saaledes ganske stille og langsomt, at denne Forhandling paa samme Maade som Forhandlingerne i disse Dage have draget hele Landets Opmærksomhed paa sig, hvis den er stærk nok, dygtig nok og alvorlig nok til at føre en virkelig Forhandlingspolitik, vil faa Landet til at fæste sine Øjne paa sig mere og mere, og saa lover jeg ikke for, hvad der kan ske, naar virkelig — nu maa jeg igen bruge det fæle Ord — den moraliske Kraft er genoprettet. Jeg ser Spor, Elementer til det hos saa mange højt begavede og fortræffelige Mennesker, som jeg ser rundt omkring — ja, jeg siger naturligvis ikke det til alle, men jeg ser mange saadanne blandt mine ærede Kolleger. Men det, der hidtil har manglet, har været godt Sammenhold, Trofasthed og Ansvarfølelse, og jeg ser med dyb Beklagelse, lad mig sige det, paa en Protestpolitik, som idelig bliver drevet her, og som jeg virkelig synes ikke er andet for Ojeblikket end en ganske tom Yrsk. Det ærede Medlem fra Kolbing (Berg) talte for et Par Dage siden om Yrsk og fandt Yrsk paa den anden Side, men jeg maa tilføje, jeg finder paa hans Side intet andet end Yrsk. Yrsk er det nemlig at udtale sine Følelser der, hvor ingen tvivler om disse Følelser, og hvor man hverken kan udrette det allermindste ved at sige: jeg elsker, jeg elsker, jeg elsker eller jeg hader, jeg hader, jeg hader. Jeg synes, at det ærede Medlem, der i tidligere Tid har indlagt sig saa mange Fortjenester af Demokratiet, skulde føle sig for god til at drive en saadan rent Yrsk Politik her mellem os, selv om han skulde faa Bundsforvante andet Steds fra, hvad jeg for Næsten ikke haaber. Men man har jo set det særlyt, at Romantikken udviklede en anden Side, ligesom en Brangside, og veed De, hvad Romantikens Bagside var? Romantikens Bagside var Ironien og Spotten. Paa to Hænder ser jeg Tendenser til en romantisk Politik, jeg ser den postitid paa et Sted, buldrende og brusende, men lidet nyttig. Og lad os saa betragte Sagen psykolo-

gisk. Mon virkelig dette, at et Parti indskrænker sig til al denne Sigen: Jeg hader, jeg hader, jeg hader, hvor man for det første ikke tvivler derom, og for det andet ikke kan udrette noget ved at sige disse Ord, vil være en Opdragelse for et Parti, og det for et Parti, der særlig trænger til Handling, efter hvad vi have oplevet og bedrevet og undladt at bedrive i 1885. Men den Slags Yrsk og den Slags Ord ere tomme, intetsigende, hule — der er endnu mindre Næringsværtderi end i det bagerste Ol. Og saa den anden Side, denne spotte, overlegne, ironiske Maade at tage Tingene paa — den anden Side af Romantikken! Thi vi kunne jo ikke nægte, at vi se de Folk, der ere Bærere af denne Politik, netop flyve paa Romantikens Vinger omkring i Landet; paa Romantikens og Morgenrødens Vinger flyve de om og fortælle bestandig Folk om deres store Had til Provisorismen og navnlig til Militarismen. Men hvad de da egentlig ville, hvad der politisk er deres Formaal, saa vi desværre aldrig noget at vide om. Vi se her et Eksempel paa en af disse ejendommelige nationale Institutioner, som man har spottet saa meget over. Og tillad mig nu en Gang at spotte: Saa vil jeg da sige, at det ærede Medlem fra Røge (Hørup) er ligesom i en langvarig Forlovelse med Antimilitarismen, men det bliver ved Kysseriet, det bliver aldrig til noget virkeligt. Og derfor siger jeg, vi have her den anden Side, Reversen af den samme romantiske Politik, som vi skulle bryde med, og jeg haaber, at selv den udmærkede Fører af denne Politik, som jeg aldrig nægter, at jeg har dybt liggende Forbindelsesstraaede med, skulde føle, at den Yrsk ikke er Pædagogik, og jeg staar jo her, selv en gammel Pædagog, overfor en anden gammel Pædagog, og jeg siger: Mon ikke vor Erfaring skulde gaa ud paa det, at vi ikke opdrage hverken Børn eller voksne Mænd ad den Vej, og endnu mindre ved at efterligne Marat, ved at følge hans kunstige Mistænkeliggørelse. Nej, lad os nu her slutte os sammen, nu da det vidunderlige er kommet, som jeg har ventet saa længe paa, at der er vakt en Bevægelse i Folket. Her er et Lovgivningsemne, som har grebet alle, som ganske vist har mødt en heftig, men tilbørlig kunstig fremadlet Modstand, men som i sit Væsen er godt, sundt, arbejdsvenligt, demokratisk — arbejdsvenligt siger jeg, fordi, naar man bestatter Slangen ved en Mandts Bryst, gør man ham ikke Fortrød; skærer man Halsen af den og omsider Hovedet, saa er det ikke at gøre ham Fortrød. Men det er det, han ikke selv kan se. Har her sit eneste Lam i denne Slange, og vi saa altjaa foreløbig